

prima instanță:

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău – V. Boico

instanța de apel:

Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru și A. Pahopol

D E C I Z I E

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Nicolae Craiu și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Petrache Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petrache Mihail împotriva Comisiei pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale, societății comerciale „Proinovație” societate cu răspundere limitată, societății cu răspundere limitată „Proimobiliare”, societății cu răspundere limitată „Lord Grup”, societății cu răspundere limitată „SS Gestione Imobiliare” și întreprinderii mixte „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material cauzat prin neachitarea la timp a salariului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Petrache Mihail din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel

c o n s t a t ă

La 18 iulie 2012 Petrache Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale și Salemi Rozario solicitând încasarea de la Comisia pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale a datoriei contractuale restante în sumă de 332 300 Euro; dobânzii de întârziere pentru perioada de la 01 martie 2011 - 20 iunie 2012 în sumă de 69 475,20 Euro; repararea prejudiciului moral cauzat în mărimea restanței la serviciile prestate în mărime de 332 300 Euro și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-14, vol. I).

La 17 ianuarie 2013 Petrache Mihail a depus cerere prin care a solicitat antrenarea în proces în calitate de copârâți a societăților fondatoare-finanțatoare a Comisiei pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale: societatea cu răspundere limitată „Lord Grup”, întreprinderea mixtă „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată, societatea comercială „SS Gestione Imobiliare” societate cu răspundere limitată, societatea comercială „Proinovație” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Proimobiliare” (f.d. 204-205, vol. I).

Prin încheierea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 21 ianuarie 2013 s-au antrenat în proces în calitate de copârâți: societatea cu răspundere limitată „Lord Grup”, întreprinderea mixtă „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată, societatea comercială „SS Gestione Imobiliare” societate cu răspundere limitată, societatea comercială „Proinovație” societate cu răspundere limitată și societatea cu

răspundere limitată „Proimobiliare” (f.d. 209-215, vol. I).

La 11 februarie 2013 avocatul Constantin Mihaila în interesele lui Rosario Salemi a solicitat antrenarea în proces a asociației obștești „BG” în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 14, vol. II).

La 11 martie 2013 societatea cu răspundere limitată „Proimobiliare” și întreprinderea mixtă „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată prin referințele depuse au solicitat antrenarea în proces a asociației obștești „BG” în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 38-40, 49-52, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 martie 2013 s-a admis cererea avocatului Constantin Mihaila și s-a antrenat în proces asociația obștească „BG” în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâților (f.d. 59-60, vol. II).

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău prin încheierea din 30 septembrie 2013 a suspendat procesul până la intrarea în drepturi a succesorului lui Rosario Salemi, iar prin încheierea din 10 decembrie 2014 a dispus reluarea procesului (f.d. 48, 75, vol. III).

Petrache Mihail a depus cerere de modificare și precizare a pretențiilor împotriva Comisiei pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale, societății comerciale „Proinovație” societate cu răspundere limitată, societății cu răspundere limitată „Proimobiliare”, societății cu răspundere limitată „Lord Grup”, societății cu răspundere limitată „SS Gestiune Imobiliare” și întreprinderii mixte „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului material cauzat prin neachitarea la timp a salariului în sumă de 837 396 Euro, inclusiv 332 300 Euro cu titlu de datorie salarială restantă și 505 096 Euro cu titlu de compensație pentru neachitarea la timp a salariului, repararea prejudiciului moral în mărime de 332 300 Euro și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 121-126, vol. III).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016 s— a respins cererea de chemare în judecată depusă de Petrache Mihail ca fiind neîntemeiată (f.d. 186, 190-206, vol. IV).

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău prin încheierea din 04 noiembrie 2016 a încetat procesul în partea ce ține de pretențiile lui Mihail Petrache împotriva lui Rozario Salemi (f.d. 187, vol. IV).

La 02 decembrie 2016 Petrache Mihail a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016 (f.d. 207-208, vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Petrache Mihail și s-a acordat acestuia termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat.

S-a indicat că apelantul poate face cunoștința cu hotărârea motivată a primei instanțe pe pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani sau la Curtea de Apel Chișinău.

S-a preîntâmpinat apelantul despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 212, vol. IV).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 13 iunie 2017 a restituit cererea de apel depusă de Mihail Petrache din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor cererii de apel (f.d. 226-227, vol. IV).

La 07 august 2017 Petrache Mihail a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii

și restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs Petrache Mihail a indicat că la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe a depus cerere, prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate.

A mai indicat că având în vedere că nu a fost informat despre întocmirea hotărârii motivate, a contactat în repetate rânduri grefierul judecătorului pentru a primi copia hotărârii, însă i se comunica că hotărârea motivată nu a fost redactată.

În luna martie 2017 prezentându-se la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani i s-a adus la cunoștință că dosarul a fost transmis la Curtea de Apel Chișinău la 14 februarie 2017.

Nu a primit nici o înștiințare de la Curtea de Apel Chișinău, fapt pentru care la începutul lunii iunie 2017 s-a prezentat la această instanță, unde i s-a comunicat că pricina a fost numită pentru examinare la 13 iunie 2017.

La 11 iunie 2017 a împuternicit avocatul Chirilenco Svetlana să-i reprezinte interesele în instanța de judecată, însă aceasta i-a comunicat că în ședința de judecată din 13 iunie 2017 nu se va putea prezenta, din motivul că în perioada de la 12 iunie 2017 până la 25 iunie 2017 se va afla în concediul anual de odihnă peste hotarele țării.

Instanța de apel eronat a restituit cererea de apel pentru neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel, deoarece el nu a recepționat încheierea din 15 martie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a fost în imposibilitate să înlăture neajunsurile cererii de apel.

A mai declarat că de la 02 mai 2017 nu mai locuiește pe adresa mun. Chișinău, str. Avocat Eugenia Crușevan, 1, ap. 40, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal de transmitere a bunurilor ipotecate din 02 mai 2017, iar semnătura de pe avizul de recepție nu aparține nici unuia dintre membrii familiei.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 10 iulie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Petrache Mihail copia încheierii din 13 iunie 2017 (f.d. 228, vol. IV), iar la 26 iulie 2017 Petrache Mihail a confirmat contra semnătură că a primit copia încheierii din 13 iunie 2017 (f.d. 229, vol. IV).

Având în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma că Petrache Mihail a făcut cunoștință cu copia încheierii din 13 iunie 2017, anterior datei de 26 iulie 2017, recursul declarat de acesta la 07 august 2017 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că la 02 decembrie 2016 Petrache Mihail a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016 (f.d. 207-208, vol. IV).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Petrache Mihail și s-a acordat acestuia termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat.

S-a indicat că apelantul poate face cunoștința cu hotărârea motivată a primei instanțe pe pagina web a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani sau la Curtea de Apel Chișinău.

S-a preîntâmpinat apelantul despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 212, vol. IV).

La 15 aprilie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Petrache Mihail copia încheierii din 15 martie 2017 (f.d. 213, vol. IV).

Potrivit avizului de recepție anexat la materialele pricinii copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de destinatar la 05 mai 2017 (f.d. 217, vol. IV).

În conformitate cu art. 105 alin. (1), (5) și (6) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Conform pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale cu mențiunea “*Predarea în mână proprie*”, “*Citație*” sau “*Înștiințare*” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc.), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 107 Codul de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul este obligat să comunice instanței, prin cerere, noua adresă, iar părții adverse prin scrisoare recomandată, a cărei recipisă se depune la dosar o dată cu cererea. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră înmănată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește acolo.

Având la bază prevederile legale enunțate și faptul că Petrache Mihail nu a comunicat Curții de Apel Chișinău despre schimbarea domiciliului, se constată că procedura legală de transmitere a încheierii de a nu da curs cererii de apel și expediere a citației a fost executată.

Astfel, argumentul recurentului că nu a primit copia încheierii de a nu da curs cererii de apel și că semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține, nu constituie temei de admitere a recursului, în condițiile în care în conformitate cu normele legale sus-citate Petrache Mihail este ținut să suporte consecințele pentru necomunicarea informației despre schimbarea domiciliului.

Despre schimbarea domiciliului lui Petrache Mihail, nu se menționează nici în cererea depusă la 12 iunie 2017 de către avocatul Chirilenco Svetlana, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată din 13 iunie 2017 (f.d. 222, vol. IV).

Mai mult ca atât, încheierea de a nu da curs cererii de apel și citația pentru ședința de judecată din 13 iunie 2017 au fost expediate lui Petrache Mihail pe adresa - mun. Chișinău, str. Avocat Eugenia Crușevan, 1, ap. 40, MD 2028 (f.d. 213, vol. I), adresă pe care recurentul a indicat-o atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, însă potrivit procesului-verbal de transmitere a bunurilor ipotecate din 02 mai 2017, Petrache Mihail a fost evacuat din apartamentul nr. 40, situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Iurie Grosu, 1 (f.d. 236, vol. IV), fapt ce denotă evacuarea acestuia de pe o altă adresă, decât la cea unde au fost expediate actele de procedură.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din considerentul că Petrache Mihail nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul acordat în încheierea din 15 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit cererea de apel prin încheierea din 13 iunie 2017, având ca suport probatoriu avizul de recepție care confirmă primirea de către apelant a copiei încheierii de a nu da curs cererii de apel din 15 martie 2017.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11

septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Petrache Mihail nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale și instanța de apel corect a restituit apelul pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat.

Or, de la 02 decembrie 2016 când a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și până la 13 iunie 2017, când s-a restituit cererea de apel, Petrache Mihail a avut suficient termen pentru a se interesa de soarta dosarului și a înlătura neajunsurile cererii de apel cu privire la prezentarea cererii de apel motivate.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și reținând că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Petrache Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petrache Mihail împotriva Comisiei pentru Dezvoltarea Relațiilor Economice Internaționale, societății comerciale „Proinovație” societate cu răspundere limitată, societății cu răspundere limitată „Proimobiliare”, societății cu răspundere limitată „Lord Grup”, societății cu răspundere limitată „SS Gestiune Imobiliare” și întreprinderii mixte „GFS Commerce” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material cauzat prin neachitarea la timp a salariului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Luiza Gafton